

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Onderhoudsbeheerplan watergangen en waterkeringen Nummer: Bestuursstukken\2885	Agendapunt: 8
--	----------------------

DB: Ja 28-5-2019	BPP: Nee	FAZ: Nee	VVSW: Ja 12-6-2019	AB: Ja 26-6-2019
----------------------------	-----------------	-----------------	------------------------------	----------------------------

Opsteller: Hugo Assink, 0598-693615 Veiligheid en Voldoende Water	Opdrachtgever: Jan van der Laan	Portefeuillehouder: Tjip Douwstra
--	---	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☒ Juridisch ☐ Financieel ☐ Staf ☒ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging
--

Externe betrokkenen: Zienswijzen	Reden: N.a.v ter inzagelegging
--	--

<p>Samenvatting:</p> <p>Het huidige onderhoudsbeheerplan watergangen en waterkeringen (OBP) stamt uit 2006. De nieuwe Wet natuurbescherming en de bijbehorende gedragscode voor waterschappen hebben invloed op het OBP. We hebben het OBP aangepast aan de huidige wet- en regelgeving.</p> <p>In het nieuwe OBP is het onderhoud afgestemd op de functie van water aan- en afvoer voor watergangen en erosiebestendigheid van waterkeringen. Daarnaast benutten we in elke watergang optimaal de kansen voor ecologie. Hierbij hanteren we de habitat (leefomgeving) benadering. Dit wil zeggen dat we bij het onderhoud er van uitgaan dat (beschermde) planten en dieren overal in ons systeem voorkomen of kunnen voorkomen.</p> <p>Het Ontwerp OBP is door het DB in de vergadering van 12 maart 2019 vastgesteld. Het Ontwerp OBP heeft 6 weken ter inzage gelegen. Hierop zijn twee zienswijzen binnengekomen. Deze zijn opgenomen in een reactienota.</p>

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Nee

<p>AB Voorstel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Reactienota bij het Ontwerp onderhoudsbeheerplan watergangen en waterkeringen vaststellen; - Het "Onderhoudsbeheerplan watergangen en waterkeringen" vaststellen inclusief de wijzigingen opgenomen in de reactienota bij het "Ontwerp onderhoudsbeheerplan watergangen en waterkeringen".

<p>Bijlagen: Ja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderhoudsbeheerplan watergangen en waterkeringen. (inclusief aanpassingen n.a.v. zienswijzen en bijlagen); - Reactienota op de ingekomen zienswijzen; - Kopie van de ingekomen zienswijzen (geanonimiseerd).
--

Bestuursvoorstel

Ter inzage (bestuursnet): Nee
Onderwerp(en):

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Inleiding

Het Onderhoudsbeheerplan watergangen en waterkeringen omschrijft hoe wij het onderhoud aan watergangen en waterkeringen uitvoeren. Onderhoud is noodzakelijk voor het functioneren van watergangen en waterkeringen. Begroeiing in watergangen verhindert de water aan- en afvoer en de grasmat op keringen zorgt ervoor dat grond niet wegspoelt wanneer er water tegen de kering staat. Bij het onderhoud hebben we te maken met verschillende flora en fauna en daarmee ook met de Wet natuurbescherming en de bijbehorende gedragscode voor waterschappen, onderdeel soortbescherming, bestendig beheer en onderhoud.

Ons watersysteem dateert uit de jaren '60 en '70 en is destijds functioneel aangelegd voor de water aan- en afvoer. Ecologie kreeg niet of nauwelijks aandacht. De laatste jaren houden we in toenemende mate rekening met natuur en (beschermde) dier- en plantensoorten in onze watergangen. In het huidige OBP dat dateert uit 2006 zijn bijvoorbeeld watergangen aangewezen met een natuurfunctie. Met de invoering van de Wet natuurbescherming en de bijbehorende gedragscode voor waterschappen ligt de focus meer op de bescherming van de habitat (leefomgeving) van planten en dieren. We hebben ons onderhoud aangepast aan de tijd. We voeren onderhoud uit ten behoeve van de water aan- en afvoer en goede grasmat op keringen en tegelijkertijd benutten we in/op de zelfde watergang of waterkering de ecologische kansen optimaal.

Huidig onderhoudsbeheerplan en wetgeving

Het huidige OBP waar we nu mee werken stamt uit 2006. Het OBP vertaalt de maximale toelaatbare opstuwingshoogte in watergangen naar een meetbare hoeveelheid begroeiing in de sloot. Hiervoor hebben we drie beeldkwaliteiten: hoog, basis en laag. Naast de kwaliteitsniveaus voor water aan- en afvoer is weliswaar in beperkte mate aangegeven waar ruimte voor natuur aanwezig is.

Toen het huidige OBP is vastgesteld hadden we te maken met de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen.

De Flora- en faunawet is met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 vervallen. De nieuwe gedragscode Wet natuurbescherming voor waterschappen is op 22 januari 2019 door de minister van LNV goedgekeurd. Ons huidige Onderhoudsbeheerplan uit 2006 voldoet daardoor niet helemaal meer aan de gedragscode. We hebben ons Onderhoudsbeheerplan daarom aangepast aan de nieuwe randvoorwaarden.

Werkwijze nieuw Onderhoudsbeheerplan

In de nieuwe gedragscode Wet natuurbescherming kan worden gekozen voor een habitatbenadering, Habitatbenadering wil zeggen dat we ons richten op de bescherming en ontwikkeling van een geschikte leefomgeving voor (beschermde) plant- en diersoorten.

De afgelopen jaren hebben we veel geëxperimenteerd en ervaring opgedaan met deze habitatbenadering in het onderhoud. Onze ervaringen zijn grotendeels overgenomen in de gedragscode. Naast de eisen die gesteld worden voor de water aan- en afvoer kijken we naar hoe we maximaal invulling kunnen geven aan ecologische ontwikkeling. Dit doen we door daar waar mogelijk om en om taluds te maaien en delen van de begroeiing in talud en bodem te laten staan. Ook in de winter. Deze vorm van onderhoud zorgt te allen tijde voor voldoende variatie in begroeide en open delen van de watergang en op keringen waardoor leefruimte voor alle soorten aanwezig is.

Bestuursvoorstel

Omdat de gedragscode ook van toepassing is op het onderhoud aan waterkeringen hebben we het bestaande OBP-kaden ook aangepast en toegevoegd.

Risico's en kansen

Het in de loop der jaren ontstane grootschalige en machinale onderhoud heeft ertoe geleid dat we tegen relatief lage kosten kunnen onderhouden. De consequentie is wel dat we niet geheel kunnen voorkomen dat individuele planten en dieren geschaad worden. We streven ernaar dit zo veel mogelijk te voorkomen. In de Wet natuurbescherming is dit benoemd als de zorgplicht. Wij vinden dat we met de toepassing van de habitatbenadering (ook op de niet beschermde diersoorten) de kans op het schaden van beschermde soorten minimaliseren en zien dit als invulling van de zorgplicht.

Toch lopen we ook een risico dat we door het bevoegd gezag (provincies) erop worden aangesproken dat we niet aan onze zorgplicht voldoen. De zorgplicht geldt enerzijds voor een populatie, die goed verankerd is in de habitatbenadering, maar kan ook op de individu (per dier) worden toegepast. Wanneer bijvoorbeeld een dier geschaad wordt door maaiwerkzaamheden hangt het van de interpretatie van het bevoegd gezag af of we aan onze zorgplicht voldoen of niet. Om dergelijke situaties te voorkomen zijn we op dit moment met het bevoegd gezag in gesprek om onze manier van onderhoud in relatie tot de zorgplicht juridisch af te stemmen.

Extern betrokkenen/extern overleg

Voor de aanpassing van het Onderhoudsbeheerplan hebben we niet overlegd met externe partijen zoals LTO, dierenwelzijnsorganisaties en/of natuurbeschermingsorganisaties.

De reden hiervoor is dat de habitatbenadering waar wij als Hunze en Aa's al enige jaren ervaring mee hebben breed is besproken met onderzoekers en belangenpartijen (Wageningen UR, terreinbeherende organisaties, landbouwverenigingen en individuele experts).

Dit heeft onder andere geleid tot een publicatie in het vakblad H2O. Deze is te vinden op:

[https://www.h2owaternetwerk.nl/images/1602-02_Hendriks et. al. - Ecologisch onderhoud watergangen.pdf](https://www.h2owaternetwerk.nl/images/1602-02_Hendriks_et_al._-Ecologisch_onderhoud_watergangen.pdf)

De werkwijze omschreven in het Onderhoudsbeheerplan is overgenomen uit de gedragscode Wet natuurbescherming. De gedragscode Wet natuurbescherming is door de Unie van Waterschappen in samenspraak met de waterschappen opgesteld en is, na een inspraaktermijn van zes weken, op 22 januari 2019 door de minister van LNV goedgekeurd voor vijf jaar. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Financiën

Het nieuwe onderhoudsbeheerplan zal niet leiden tot een verhoging van onderhoudskosten (budgetneutraal). De afgelopen jaren hebben we reeds ervaring opgedaan met deze manier van onderhouden. Hieruit is gebleken dat we het onderhoud kwalitatief en kwantitatief met de huidige bezetting van machines en personeel kunnen uitvoeren.

Bestuursvoorstel

Wettelijke kader/juridische procedure/inspraak

Het Ontwerp Onderhoudsbeheerplan is conform het bepaalde in de Inspraakverordening door het dagelijks bestuur vastgesteld in de vergadering van 12 maart 2019. Na de inzagetermijn van 6 weken hebben we 2 zienswijzen ontvangen. Deze zijn als bijlage toegevoegd en van een reactie voorzien. Zie hiervoor de reactienota in de bijlage. Conform onze inspraakverordening krijgen betreffende personen ook een uitnodiging voor het bijwonen en eventueel inspreken bij de vergadering van het AB op 26 juni.

Het Ontwerp Onderhoudsbeheerplan hebben we gepubliceerd via DROP (Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties). De publicatie was daarmee ook zichtbaar op de website www.officielebekendmakingen.nl. Ook is de publicatie via onze eigen internetsite bekend gemaakt.

De zienswijzen hebben ertoe geleid dat het Ontwerp onderhoudsbeheerplan op een aantal plaatsen tekstueel is aangepast. Dit om een en ander te verduidelijken. Zie hiervoor de reactienota.

De namen van de indieners van een zienswijze zijn vanwege bescherming van de privacy niet genoemd en zijn aangeduid als "indiener 1" en "indiener 2".

Communicatie

Het Ontwerp OBP dat ter inzage heeft gelegen is via de door ons gebruikelijk kanalen zoals bijvoorbeeld internet www.hunzeenaas.nl en Twitter gecommuniceerd. Daarnaast besteden we jaarlijks ook specifiek aandacht aan ons onderhoud. Dit gebeurt meestal bij aanvang van het groeiseizoen in mei.

Voorstel

- De Reactienota bij het Ontwerp onderhoudsbeheerplan watergangen en waterkeringen vaststellen;
- Het "Onderhoudsbeheerplan watergangen en waterkeringen" vaststellen inclusief de wijzigingen opgenomen in de reactienota bij het "Ontwerp onderhoudsbeheerplan watergangen en waterkeringen".

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf